Prima instanță: Judecătoria Soroca sediul Florești (judecător Al.Zadorojniuc)
Dosarul nr.2a-1484/24 (nr. 2-23095378-03-2a-13112024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

18 martie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier Victoria Dolghii-Munteanu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de OCN ”Mogo-Loans” S.R.L, reprezentat de Grama Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN”Mogo-Loans” S.R.L către Popescu Olga privind încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca sediul Florești din 15 august 2024,-

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 04.07.2023, OCN „Mogo Loans” SRL s-a adresat Judecătoriei Soroca, sediul Florești cu o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Popesco Olga cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 29.01.2021, Popesco Olga s-a adresat cu o cerere de acordare a creditului la filiala companiei OCN „Mogo Loans” SRL. Prin urmare părțile au negociat verbal, în particular, într-un limbaj clar și inteligibil, convenind asupra prevederilor contractuale.

În conformitate cu prevederile contractului de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021, OCN „Mogo Loans” SRL a acordat lui Popesco Olga, un credit în sumă totală de 197 560 lei cu termen de rambursare până la data de 15.01.2028.

Relatează că, conform graficului de plăți din contractul de credit sus-menționat pârâta s-a obligat să achite reclamantului plata în 84 rate lunare a câte 7 626,65 lei.

În vederea asigurării rambursării creditului acordat, a dobânzilor și a altor plăti aferente, pârâta a constituit gajul asupra bunului mobil, conform contractului de gaj nr. AG4771719-G din 29.01.2021, fiind gajat automobilul de marca: Volkswagen, model:

Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****, n/î *****.

Respectiv, afirmă că, pârâta nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor și astfel, a încălcat prevederile cap. 5 al Contractului de credit sus-menționat (nu a respectat termenele intermediare de rambursare a ratelor de credit) și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor (art.572 din Codul Civil al RM), fapt ce a permis reclamantului să inițieze procedura de exercitare silită a obligațiunilor, urmărind bunurile gajate.

Afirmă că, la etapa de urmărire a bunului gajat datoria pârâtei față de reclamant constituia suma totală de 214 922.88 lei, dintre care: 180 992,24 lei - datoria de bază; 16 510,52 lei - dobânda restantă; 9 644,71 lei - rata din taxa de administrare; 7 775,41 lei - penalitate pentru neachitarea în termen a platelor lunare.

Remarcă reclamantul că, în legătură cu neexecutarea obligațiunilor de plată de către pârâtă, în baza procesului-verbal privind transmiterea bunului nr. 078-1005/2022 din 21.11.2022, automobilul Volkswagen Touareg, a fost predat în posesia creditorului gajist în vederea comercializării bunului gajat. În scopul comercializării autoturismului sus menționat, reclamantul a comandat expertiza auto-merceologică pentru stabilirea prețului real de piață al bunului.

Potrivit raportului de evaluare întocmit de „Expert-VM” SRL, autoturismul de marca: Volkswagen, model: Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****. n/î ***** a fost estimat după cum urmează: valoarea de piață 4 500 euro și valoarea de lichidare 2 600 euro.

Susține că, după transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru evaluarea autoturismului în suma de 460 lei (factură nr. EAE000796602) și cheltuieli de executare în suma de 5 124 lei (factura nr. PB0024025). Astfel, suma totală a datoriilor pârâtei s-a majorat la 220 506,88 lei (214 922,88+460+5 124=220 506,88 lei).

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. WB001352 din 13.12.2022 autoturismului a fost vândut la prețul de 94 200 lei, sumă care a fost direcționată la achitarea datoriilor pârâtei față de reclamant. Astfel, după comercializarea autoturismului, datoria pârâtei față de reclamant, constituia suma totală de 126 306,88 lei, conform următorului calcul: datoria totală, minus prețul de vânzare (220 506,88-94 200= 126 306,88).

Indică că, la data de 15.12.2022 prin notificare, reclamantul a solicitat pârâtei achitarea datoriilor restante, formate pe contractul de credit, la care pârâta nu a reacționat. Așa cum au fost descrise mai sus circumstanțele cauzei, prevalându-ne de prevederile legale, invocate, se reține că, pârâta nu-și execută, din culpă, obligațiile pe care şi lea asumat prin contractele sinalagmatice, încălcând prevederile contractuale și dispozițiile

legale ce reglementează executarea obligațiilor, fapt care dă temei reclamantului să presupună ca nu mai poate conta pe executarea în viitor a acestor obligații.

În consecință reclamantul solicită, încasarea de la Popesco Olga în beneficiul OCN „Mogo Loans" SRL a datoriei în mărime de 126 306,88 lei și a taxei de stat în sumă de 3 790 lei.

De drept, își întemeiază pretențiile pe dispozițiile art.art.166-168, 243 Codul de procedură civilă al RM și art.art.864, 858, 901, 947-949, 1242, 1763-1773 Cod Civil al RM.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 15.08.2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Mogo Loans" SRL către Popesco Olga privind încasarea datoriei.

Exercitarea căii de atac:

La 15.08.2024 apelantul OCN „Mogo Loans" SRL reprezentat de Grama Mihail, a declarat apel ne motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 15.08.2024, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.71).

Prin încheierea Colegiului civil din 21.11.2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul apelantul OCN „Mogo Loans" SRL și i s-a acordat termen până la data de 20.12.2024 pentru prezentarea cererii de apel motivate, dovada achitării taxei de stat în mărime de 3 688,30 lei și taxei de timbru în sumă de 200 lei (f.d.88).

La data de 20.12.2024, OCN „Mogo Loans" SRL reprezentat de Grama Mihail, prin intermediul poștei electronice, a depus dovada achitării taxei de stat, taxei de timbru și cererea de apel motivată, cu solicitarea admiteri apelului și casarea integrală a hotărârii instanței de fond (f.d.92-102).

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, în motivarea apelului, OCN „Mogo Loans" S.R.L. a invocat netemeinicia Hotărârii contestate în partea constatării drept abuzive a pct. 2 din Partea I - Dispoziţii speciale a contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 („Contract"), în concret, „Comision de acordare a creditului (10,00% din suma creditului, min. 5000,00 lei): 17 960,00 lei", OCN „Mogo Loans" SRL menționând că instanţa nu a dat apreciere, nu a luat în considerare şi nu a elucidat următoarele circumstanţe esenţiale la soluţionarea cererii.

Motivează că însăși legiuitorul a reglementat posibilitatea de a include taxe aferente în costul total al creditului pentru consumatori, taxa respectivă a fost percepută pentru totalitatea serviciilor acordate de OCN „Mogo Loans" SRL în procesul de acordare a creditului, inter alia procesarea cererii de acordare a creditului depusă de către Intimat (anexată la materialele cauzei).

Respectiv, OCN „Mogo Loans" SRL a notat că instanţa a reţinut în hotărârea contestată drept temei pentru constatarea clauzei ca fiind abuzive, art. 1069 alin. (1) şi art. 1072 din Codul Civil, în acest sens menționează că clauza de la pct. 2 din Partea I - Dispoziţii speciale a Contractului nu se încadrează în lista reglementată de legiuitor conform art. 1077-1079 din Codul Civil, instanţa nu a ţinut cont şi nu a elucidat prevederea de la Art. 1075 alin. (2) din Codul Civil care stipulează că: „Evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului şi nici la caracterul adecvat al preţului sau al remunerației, pe de o parte, faţă de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligația de transparență, prevăzută la art. 1071. Obiectul contractului şi raportul dintre preţ şi calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale.

Consideră că în mod eronat şi contrar art. 1075 alin. (2) din Codul Civil, instanța a stabilit caracterul abuziv al clauzei de la pct.2 din Partea I a Contractului, or comisionul de acordare a creditului reprezintă de facto o remuneraţie a OCN „Mogo Loans" SRL, în scopul oferirii creditului, iar legea stabileşte expres că evaluarea caracterului abuziv nu se referă la caracterul adecvat al remuneraţiei.

Nu a argumentat, prin prisma art. 1071 alin. (1) din Codul Civil faptul că expunerea de la pct. 2 din Partea 1 - Dispoziţii speciale a Contractului nu ar fi clară, inteligibilă şi lizibilă.

Apelantul consideră şi susţine că pct.2 din Partea I - Dispoziţii speciale a Contractului este suficient de clar, inteligibil şi lizibil, respectiv corespunde inclusiv art. 16 lit. b) din Legea privind protecţia consumatorilor 105/2003 („Legea 105"), care prevede că *„Consumatorul, la încheierea contractelor, are următoarele drepturi: de a beneficia de o redactare clară şi precisă a clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile principale şi condiţiile de garanţie, indicarea exactă a preţului sau tarifului, precum şi stabilirea cu exactitate a condiţiilor de credit şi a dobânzilor".*

Mai indică că, potrivit pct. 3.1 din Contract, intimata a declarat şi confirmat că a fost informat si a luat cunoştinţă de lista și mărimea comisioanelor, penalităţilor şi sancţiunilor pentru încălcarea prevederilor prezentului Contract, precum şi de faptul că lista acestora este plasată pe Pagina web a Împrumutătorului, i-a oferit cu suficient timp până la momentul semnării Contractului, informaţia precontractuală precum şi

explicaţiile corespunzătoare, necesare, complete şi clare, inclusiv legate de Costul total al creditului, care au permis împrumutatului să evalueze și să ia în cunoştinţă de cauză o decizie informată și raţională. Clauzele Contractului nu-l dezavantajează şi sunt pe deplin adaptate nevoilor şi intereselor sale, precum şi situaţiei sale financiare.

Consideră că, instanţa nu a elucidat pe deplin argumentele expuse de părţi, raportat la concluzia privind stabilirea Contractului drept unul de adeziune.

Afirmă că, OCN „Mogo Loans" SRL a atenţionat despre principiu libertăţii contractuale potrivit căruia atât timp cât legea permite, pe de o parte, stabilirea de comisioane şi taxe aferente, iar pe de altă parte, intimata declară expres că a fost informat și a luat cunoştinţă de lista și mărimea comisioanelor, de faptul că clauzele prezentului Contract nu-l dezavantajează, rezultă că instanţa a hotărât greşit, contrar principiului libertăţii contractuale că, clauza prevăzută la pct. 2 din Partea I a Contractului ar fi abuzivă.

Prin urmare, OCN „Mogo Loans" SRL consideră că libertatea de voinţă în asumarea de obligaţii implică şi responsabilitatea alegerii. Astfel, în materia contractelor de credit nebancare, simpla existenţă a unei pieţe concurenţiale şi implicit a unui număr diversificat de produse face să se prezume implicit existenţa negocierii cu privire la clauzele contractuale. Or, la momentul semnării contractului de credit, concurenţa existentă pe piaţă a permis Intimatei să analizeze ofertele mai multor organizaţii de creditare nebancară, putând alege în mod liber oferta cea mai avantajoasă pentru nevoile sale.

Cu privire la netemeinicia Hotărârii contestate în partea constatării drept abuzive a pct. 4 din Partea I - Dispoziţii speciale a Contractului, „Taxa de administrare lunară a creditului: 2 370,72 lei, OCN „Mogo Loans" SRL atrage atenţia că instanţa nu a dat apreciere și nu a luat în considerare, nu a elucidat circumstanţele esenţiale la soluţionarea Cererii.

Apelantul atestă că, la caz, în Hotărârea contestată în mod eronat şi contrar art. 1075 alin. (2) din Codul Civil a stabilit caracterul abuziv al clauzei de la pct.4 din Partea I a Contractului, or taxa de administrare a creditului reprezintă de facto o remuneraţie a OCN „Mogo Loans" SRL, în scopul oferirii creditului, iar legea stabileşte expres că evaluarea caracterului abuziv nu se referă la caracterul adecvat al remuneraţiei, nu a argumentat, prin prisma art. 1071 alin. (1) din Codul Civil faptul că expunerea de la pct. 4 din Partea 1 - Dispoziţii speciale a Contractului nu ar fi clară, inteligibilă şi lizibilă.

Învederează că, argumentul potrivit căruia clauza este abuzivă pe motiv că, comisionul (taxa) de administrare lunară este nejustificat de mare, contravine art. 1075 alin. (2) din Codul Civil, deoarece taxa respectivă a fost instituită cu scopul de

remunerație a OCN „Mogo Loans” SRL pentru administrarea creditului acordat Intimatei.

Menționează că, instanţa a omis să efectueze evaluarea pretinsului caracterului abuziv al clauzei prin prisma art. 1075 alin. (1) din Codul Civil.

Suplimentar indică că, instanţa a aplicat eronat art. 942 din Codul Civil, or această normă reglementează dobânda legală de întârziere - ceea ce nu este aplicabil în speţă, în condiţiile în care OCN „Mogo Loans” SRL are prevăzută o penalitate de întârziere în cotă fixă, percepută doar pentru prima zi de întârziere.

Relevă că, instanţa a stabilit eronat că, clauza de la pct. 10.1 din Contract ar fi abuzivă, or chiar Legea 202 acordă dreptul de a stipula penalităţi, potrivit Codului Civil, penalitatea poate fi stabilită sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate (în speţă 0,5% per zi din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere), clauza penală poate fi mai mare decât prejudiciul.

Consideră că, art. 1077 alin. (1) pct.6) din Codul Civil reţinut de instanţă nu este aplicabil, deoarece în speţă nu este stabilită o penalitate din care să rezulte o sumă disproporţionată în raport cu prejudiciul cauzat, or cota de 0,5% pe zi se aplică raportat la suma restantă, deci instanţa nu putea stabili cu anticipaţie că în speţă este vorba despre o sumă disproporționată.

În concluzie, OCN „Mogo Loans” SRL a conchis că intimata urmăreşte de facto, declararea abuzivă a unor clauze din Contract, care îi vor permite în consecinţă reducerea obligaţiei de plată faţă de OCN „Mogo Loans” SRL.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În cadrul ședinței instanței de apel, participanții la proces nu s-au prezentat, deși au fost informați că, în cazul în care instanța de judecată va considera cauza pregătită pentru examinare, aceasta ar putea fi examinată în aceeași ședință. Având în vedere dispozițiile art. 379 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 Cod procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a respinge apelul declarat, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat 15.08.2024 (f.d.68), iar O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. a contestat-o cu apel la data de 15.08.2024

(f.d.71). În asemenea condiții, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanţe.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prevederile art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Din textul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă se desprinde că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 Cod de procedură civilă în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Totodată, Colegiul civil reține că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Actele cauzei certifică faptul că, la data de 29.01.2021, între O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. în calitate de împrumutător şi Popesco Olga în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de credit nr. AG4771719, potrivit căreia O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. s-a obligat să pună la dispoziția lui Popesco Olga un împrumut bănesc în sumă de 179 600 lei, pe o durată de 84 luni, iar debitorul s-a obligat să ramburseze împrumutul, plata dobânzii și alte plăți aferent până la data de 15 ianuarie 2028 (f.d.10-14).

Potrivit conținutului contractului de credit nr. AG4771719 (părții I) rezultă că, costul total a creditului este de 637 685,08 lei, formată din: comision de acordare a creditului 17 960 lei; dobânzii fixă anuală 27%; dobânda anual efectivă fiind de DAE 62,29%, comision de administrare lunar a creditului 2 370,72 lei (f.d.10).

Conform anexei n. 2 al contractului de credit nr. AG4771719, prevăd comisioanele aferente contractului de credit, penalitatea unică pentru întârziere de plată este de 200 lei, care va fi calculată de la prima zi de întârziere a fiecărei rate lunare neachitate în termen. Comisionul pentru rezoluțiunea contractului va fi în mărime de 5% din soldul creditului pentru contractul care a fost rezoluționat din inițiativa O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. Comision pentru notificarea clientului referitor la întârziere de plată sau rezoluțiunea contractului este de 50 lei. Comision pentru încheierea contractului din nou va fi de 7,5% de la soldul creditului, prin încheiere din nou gratis. Comision pentru parcarea autoturismului ce face obiectul gajului este de 800 lei (f.d.9).

Totodată, în vederea garantării executării obligațiunilor contractului de credit nr. AG4771719, la aceeași data de 29.01.2021 între O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. și Popesco Olga a fost încheiat contractul de gaj nr. AG4771719-G, prin care a fost gajat: automobilul de model Volkswagen, Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****, n/î ***** (f.d.15-16).

Datorită faptului că, debitoarei Popescu Olga nu și-a executa corespunzător obligațiunile asumate conform contractului de credit nr. AG 4771719, creditorul O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. s-a adresat executorului judecătoresc în vederea inițierii procedurii de executare a dreptului de gaj asupra mijlocului de transport de model Volkswagen, Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****, n/î *****.

Astfel, în baza procesului-verbal de transmitere a bunurilor mobile nr. 078-1005/2022 din 21.11.2022 de către executorul judecătoresc Vînaga Corneliu a fost transmis către O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L., în lipsa debitorului gajist și în prezența a doi martori, mijlocul de transport de model Volkswagen, Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****, n/î ***** (f.d.18).

Datorită faptului că, debitoarea Popesco Olga nu și-a executa corespunzător obligațiunile asumate conform contractului de credit nr. AG4771719, creditorul O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L, a comandat expertiza auto-merceologică pentru stabilirea prețului

real de piață al bunului, iar potrivit raportului de evaluare întocmit de „Expert-VM” SRL, autoturismul de marca: Volkswagen, model: Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****. n/î ***** a fost estimat după cum urmează: valoarea de piață 4 500 euro și valoarea de lichidare 2 600 euro (f.d.19-36).

Conform contractului de vânzare-cumpărare a unității de transport de marca: Volkswagen, model: Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****. n/î *****, a fost înstrăinat la prețul de 94 200,00 lei (f.d.37-38).

Din conținutul actelor cauzei s-a mai stabilit că, în cadrul procedurii de executare a dreptului de gaj asupra autoturismul de model Volkswagen, model: Touareg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****. n/î ***** „Mogo Loans” S.R.L. a avut mai multe cheltuieli de evaluarea a automobilului în mărime de 460,00 lei, fapt ce reiese din factura fiscală EAE000796602 din 30.12.2022 (f.d.40) și cheltuieli de executare în sumă de 5 124 lei fapt ce rezultă din factura fiscală seria PB nr.0024025 din 21.11.2022 (f.d.42).

Prin notificarea din 15.12.2022 O.C.N.”Mogo Loans” S.R.L. a solicitat debitoarei Popesco Olga achitarea datoriei la contractul de credit în termen de 10 zile în mărime de 126 306,88 lei, deoarece suma datoriei totale a debitoarei față de O.C.N.”Mogo Loans” S.R.L.- 220 506,88 lei a fost micșorată cu suma 94 2000 lei- sumă cu care a fost comercializat obiectul contractului de credit (f.d.43). Notificarea nu a fost recepționată, și s-a returnat cu mențiunea ”nereclamat”, fapt confirmat prin avizul poștal nr.DS28007737906AS anexat la materialele cauzei (f.d.44).

Dat fiind că, Popesco Olga nu a reacționat la somație și n-a achitat datoria acumulată la tranșele lunare pentru contractul de împrumut, la 04.07.2023, O.C.N.”Mogo Loans” S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Popesco Olga, solicitând încasarea datoriei restante: la împrumut în mărime de 126 306,88 lei, cu încasarea cheltuielilor de judecată : pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 3 790 lei.

Prin hotărârea judecătoriei Soroca, sediul Florești din 15 august 2024, s-a respins, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. împotriva lui Popesco Olga cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. o contestă cu apel, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Soroca, sediul Florești din 15 august 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. împotriva lui Popesco Olga cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată să fie admisă integral.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel și materialul probator, Colegiul civil

conchide că, soluția instanței de fond este una corectă, rezultă din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

Potrivit art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 776 Cod civil prevede că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 aliniatele (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art. 1763 Cod civil, alin.(1)-(3) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris.

Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

În conformitate cu prevederile art.1242 alin. (1), (2) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Potrivit art.1767 alin.(1) Codul Civil, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.

Conform art.667 alin. (1) Cod civil, gajul este dreptul real în al cărui temei titularul (creditorul gajist) poate pretinde, din valoarea obiectului gajului, satisfacerea creanțelor sale garantate cu preferință față de ceilalți creditori ai titularului obiectului gajului (debitorul gajist).

În corespundere art.744 alin.(1) Cod civil Creditorul gajist este în drept să pună sub urmărire obiectul gajului, prin exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (2), în cazul neexecutării obligației garantate sau în alte cazuri prevăzute de lege sau contract. Dacă

obligația garantată trebuie executată în rate, creditorul gajist poate, totodată, cere executarea înainte de termen a întregii obligații atunci cînd nu este executată o parte a obligației.

Potrivit art.744 alin.(2) lit.b) Cod civil în condițiile prezentei secțiuni, creditorul gajist poate, *să obțină posesia și să vândă bunurile corporale gajate, conform art. 754-764. Dispozițiile legale privind vânzarea bunurilor corporale gajate se aplică și vânzării drepturilor reale limitate gajate care au ca obiect bunuri corporale.*

Conform art.9 alin.(1) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Alin.(2) Drepturile și obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art.15 alin.(1) Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

Respectiv, din probatoriul cauzei s-a stabilit că, de către debitoarea Popesco Olga au fost efectuate la contractul de credit nr.AG4771719 din 29.01.2021 mai multe plăți în sumă totală de 226 176,93 lei. Astfel potrivit calculului datoriei prezentate de O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. rezultă că, la data de 15.02.2021 s-a achitat suma de 4673,13 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 810,83 lei; dobânda 2518,89 lei și comision de administrare lunar în sumă de 1343,41 lei. La data de 11.03.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar - 0,87 lei. La data de 15.03.2021 s-a achitat suma de 7625,78 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 829,08 lei; dobânda lunară 4426,85 lei și comision de administrare lunar în sumă de 2369,85 lei. La data de 11.04.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar în sumă de 0,22 lei. La data de 15.04.2021, s-a achitat suma de 7626,43 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 847,73 lei; dobânda lunară 4408,20 lei, comision de administrare lunar în sumă de 2370,50 lei. La data de 11.05.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar - 0,57 lei. La data de 17.05.2021, s-a efectuat o achitare în suma de 7626,08 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 866,80 lei, dobânda lunară 4389,13 lei, comision de administrare lunar în sumă de 2370,15 lei. La data de 11.06.2021, a fost

achitat cu titlu de comision lunar în sumă de7,67 lei. La data de 15.06.2021, s-a efectuat o achitare în suma de 7618,98 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 886,31 lei, dobânda lunară 4369,62 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2363,05 lei. La data de 14.07.2021 s-a efectuat o achitare în suma de 7626,65 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 906,25 lei, dobânda lunară 4349,68 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,72 lei. La data de 11.08.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar 0,35 lei. La data de 28.08.2021 s-a efectuat o achitare în suma de 8207,00 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 887,89 lei, dobânda lunară 4329,29 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,37 lei, penalitate în sumă de 619,45 lei. La data de 17.09.2021 s-a efectuat o achitare în suma de 7575,00 lei, care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 895,84 lei, dobânda lunară 4308,44 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,72 lei. La data 29.09.2021, a fost achitată suma de 90,40 lei, care a fost repartizată la corpul datoriei. La data de 11.10.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar 254,35 lei. La data de 21.10.2021, a fost efectuată o achitare în sumă de 7372,30 care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 968,81 lei, dobânda lunară 4287,12 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2116,37 lei. La data de 11.11.2021 a fost achitat cu titlu de comision lunar 0,70 lei. La data de 16.11.2021, a fost efectuată o achitare în sumă de 7625,95 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 990,61, dobânda lunară 4265,32 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,02 lei. La data de 15.12.2021, a fost efectuată o achitare în sumă de 7626,65 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 1012,89 lei, dobânda lunară 4243,04 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,72 lei. La data de 11.01.2022 a fost achitat cu titlu de comision lunar 0,35 lei. La data de 22.01.2022, a fost efectuată o achitare în sumă de 7978,83 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 1035,68 lei, dobânda lunară 4220,25 lei, și comision de administrare lunar în sumă de 2370,37 lei și penalitate în sumă de 352,53 lei. La data de 11.02.2022 a fost achitat cu titlu de comision lunar 21,17 lei. La data de 14.03.2022, a fost efectuată o achitare în sumă de 8995,00 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 1058,99 lei, dobânda lunară 4196,94 lei, comision de administrare lunar în sumă de 2550,36 lei și penalitate în sumă de 1188,71 lei. La data de 24.03.2022, a fost efectuată o achitare în sumă de 7922,87 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 1082,82 lei, dobânda lunară 4173,11 lei, comision de administrare lunar în sumă de 2169,91 lei și penalitate în sumă de 497,03 lei. La data de 11.04.2022 a fost achitat cu titlu de comision lunar 72,13 lei. La data de 20.05.2022, a fost efectuată o achitare în sumă de 16979,84 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 2239,27 lei, dobânda lunară 8272,59 lei, comision de administrare lunar în

sumă de 4669,31 lei și penalitate în sumă de 1798,67 lei. La data de 11.06.2022, a fost achitat cu titlu de comision lunar 247,66 lei. La data de 01.07.2022 a fost efectuată o achitare în sumă de 8132,41 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 1157,56 lei, dobânda lunară 4098,37 lei, comision de administrare lunar în sumă de 2123,06 lei și penalitate în sumă de 753,42 lei. La data de 11.07.2022, a fost achitat cu titlu de comision lunar 67,59 lei. La data de 13.12.2022, a fost efectuată o achitare în sumă de 94200,00 lei care a fost repartizată în felul următor: la corpul creditului 54685,36 lei, dobânda lunară 16510,52 lei, comision de administrare lunar în sumă de 9644,71 lei, penalitate în sumă de 7775,41 lei și costuri adiționale 5584,00 lei. (f.d.5).

Prin urmare, din conținutul calculului, datoriei debitoarei Popesco Olga la contractul de credit nr.AG4771719 din 29.01.2021, este de reținut că, cea din urmă la corpul împrumutului a efectuat achitări în sumă totală de 71 253,12 lei (810,83 lei 829,08 lei + 847,73 lei +866,80 lei +886,31 lei + 906,25 lei + 887,89 lei+895,84 lei+90,40 lei+968,81 lei+990,61 lei+1012,89 lei+1035,68 lei+1058,99 lei+1082,82 lei+2239,27 lei+1157,56 lei+54685,36 lei), la dobânda lunară s-a efectuat o achitare în sumă de 87 367,36 lei (2518,89 lei + 4426,85 lei +4408,20 lei + 4389,13 lei + 4369,62 lei + 4349,68 lei +4329,29 lei+4308,44 lei+4287,12 lei+4265,32 lei+4243,04 lei+4220,25 lei+4196,94 lei+4173,11 lei+8272,59 lei+4098,37 lei+16510,52 lei); la comision de administrare lunar 48 987,23 lei (1343,41 lei + 0,87 lei +2369,85 lei + 0,22 lei+2370,50 lei+0,57 lei +2370,15 lei +7,67 lei + 2363,05 lei + 2370,72 lei+0,35 lei+2370,37 lei+2370,72 lei+254,35 lei+2116,37 lei+0,70 lei+2370,02 lei+2370,72 lei+0,35 lei+2370,37 lei+21,17 lei+2550,36 lei+2169,91 lei+72,13 lei+4669,31 lei+247,66 lei+2123,06 lei+67,59 lei+9644,71 lei); la penalitate 12 985,22 lei (619,45 lei + 352,53 lei; 1188,71 lei; +497,03 lei+1798,67 lei+753,42 lei+7775,41 lei) și la costuri adiționale 5 584,00 lei.

Prin urmare, instanța de apel preluând motivarea instanței de fond atestă că, pârâta/intimata Popesco Olga a restituit reclamantului/apelantului OCN „Mogo Loans” SRL suma de 226 1786,93 lei, fapt probat prin calculul datoriilor debitoarei enunțat supra (f.d. 5), iar din vânzarea bunului gajat a automobilului de model Wolkswagen Toureg, anul producerii 2005, VIN Cod: *****, n/î *****, O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. a obținut suma de 92 400,00 lei.

Astfel, s-a stabilit că, suma de 126 306,88 lei pe care O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. o pretinde de a fi încasată de la Popesco Olga ar rezulta din contractul de credit nr.AG4771719 din 29.01.2021, a cărei scadență finală fiind la data de 15.01.2028, este formată din datoria de bază suma totală a creditului este de 214 922,88 lei, dintre care: 180 992,24 lei datorie de bază; 16 510,52 lei dobânda restanță; 9 644,71 rata din taxa de administrare; 7 775,41 lei penalitate pentru neachitarea în termen a plăților lunare și cheltuieli efectuate în legătură cu exercitarea dreptului de gaj în sumă totală de 5 584,00

lei care este constituit din: evaluarea automobilei - 460 lei; cheltuieli de executare privind transmiterea bunului gajat -5 124 lei.

În consecință, în ceea ce privește solicitarea reclamantului/apelantului O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L. de încasare de la pârâta/intimata Popesco Olga a sumei de 126 306,88 lei, reprezentând datorie pretins formată în temeiul contractului de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021, Colegiul civil apreciază că, instanța de fond a respins în mod legal și temeinic pretențiile privind încasarea penalităților, comisioanelor, taxei de administrare lunare și a dobânzilor aferente, acestea fiind neîntemeiate și întemeindu-se pe clauze contractuale care au fost constatate ca fiind abuzive și, în consecință, nule.

În corespundere cu art. 329 alin. (1) Codul Civil RM în contractele cu consumatorii sunt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecție).

Iar potrivit art. 1072 alin. (1) Cod Civil RM, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

Potrivit art.1076 alin.(1), (2), (3) Cod Civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă și în cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.

Conform art. 1077 alin. (1) Cod civil, sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect: (…) 6) solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Respectiv, în speță, în prezența un contract de adeziune, iar contractul de adeziune este acel de credit semnat de către părțile în litigiu, care are putere de lege între aceștia, însă această lege este legitimă, câtă vreme nu acoperă un abuz, câtă vreme nu încalcă ordinea publică şi cerințele bunelor moravuri şi câtă vreme nu dezavantajează substanțial consumatorul. Forța obligatorie a contractului este de necontestat, contractul însă nu are putere de lege, decât dacă este el însuși legal, deci nu este abuziv prin conținutul său.

Clauza penală constituie un mijloc de garantare a executării obligațiilor, o evaluare convențională şi prealabilă a eventualelor prejudicii pe care debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestației la care s-a îndatorat. Ea poate fi stipulată fie în contractul ce dă naștere raportului obligațional, fie într-o convenție ulterioară încheiată înainte de momentul în care intervine neexecutarea prestațiilor datorate de debitor.

Condițiile de fond ale clauzei penale sunt aceleași ca şi ale contractului principal la care se referă, ținându-se însă seama şi de caracterul ei accesoriu, de vreme ce validitatea obligației principale constituie o condiție esențială pentru existenta clauzei penale.

Potrivit dispozițiilor generale ale contractului de credit, comisionul de acordare este definit ca plată pentru serviciile prestate de O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L. în procesul de acordare a creditului specificată în dispozițiile speciale, iar taxa pentru administrarea creditului este taxa specificată în dispozițiile speciale care trebuie plătită pentru costurile de administrare a creditului, destinată pentru cheltuielile de publicitate sau costurile suportate de parteneri ai O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L.

În speță, potrivit pct.2 din Partea 1. Dispoziții speciale din contractul de credit nr. nr. AG4771719 din 29.01.2021 „Comision de acordare a creditului (10.00% din Suma creditului, min 5000 lei)- 17 960,00 lei" (f.d. 10) și textul din Anexa nr. 2 la contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 „Comision pentru rezoluțiunea Contractului - 5% din Soldul creditului, pentru Contractul care a fost rezoluționat din inițiativa O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L. Se compensează dacă Contractul se încheie din nou" (f.d. 9).

Potrivit pct.4 din Partea I. Dispoziții speciale din contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 „ Taxa de administrare lunară a creditului: 2 370,72 lei" Conform pct. 6 din Partea I. Dispoziții speciale din contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 „ Rata dobânzii: Fixa, 27.00% anual " (f.d.10).

Conform pct.8 din Partea I. Dispoziții speciale din contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021, „Dobânda anuală efectivă (DAE): 62,29%" (f.d.10).

Conform pct. 10.1 din Partea II. Dispoziții generale din contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L., este în drept să aplice penalități pentru neplata în termen a Plăților contractuale, în mărime de 0,5 % (jumătate de procent) din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere. Totodată, pentru întârzierea achitării, împrumutatul va achita împrumutătorului penalitatea unică de întârziere conform anexei la prezentul Contract" (f.d.13).

Cu referire la clauzele enunțate privind comisionul de acordare, comisionul pentru rezoluțiune, taxa de administrare lunară, penalitatea pentru neplata în termen și penalitatea unică pentru întârziere, instanța de fond corect a constatat și declarat nulitatea acestora, or în raportul contractual persistă calitatea de profesionist și consumator, Popesco Olga fiind dezavantajată în raport cu O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L, nefiind constatată negocierea clauzelor enunțate, iar plățile calculate în baza clauzelor respective sunt disproporționate.

Având în vedere că contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 a fost încheiat în ziua adresării intimatei cu cerere pentru acordarea creditului, este evident că clauzele contractuale la contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 enunțate

supra, nu au fost negociate, contractul de credit fiind redactat de pârâtă unilateral, potrivit unor clauze contractuale standard, fără acordarea posibilității debitoarei de a discuta conținutul acestora.

Negocierea directă cu consumatorul este echivalentă cu modificarea clauzelor contractuale, iar în lipsa unor probe concrete privind negocierea, instanţa constată că creditorul nu a dovedit prezumţia caracterului nenegociat al clauzelor standard.

În asemenea situaţie, organizaţia de creditare nebancară a impus spre semnare un contract preformulat, nenegociabil, consumatorul neavând posibilitatea reală să ia cunoștință, la data semnării contractului, de amploarea și de componenta riscului la care s-a expus, care sunt factorii ce va influența creditul, ce costuri ar putea să îi fie pus în sarcină, după semnarea/acceptarea contractului, într-o asemenea manieră, încât să poată refuza contractul.

Totodată, conform art.5 alin.(1) şi (2) lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12 iulie 2013, creditorul şi, dacă este cazul, intermediarul de credit furnizează consumatorului, în baza clauzelor şi a condițiilor de creditare oferite de către creditor, precum şi, după caz, a preferințelor exprimate şi a informațiilor furnizate de către consumator, informațiile necesare care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit. Informațiile precontractuale sunt furnizate cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului.

Astfel, negocierea directă cu consumatorul nu este echivalentă cu prezentarea pachetului de servicii de către creditor și cu obligația de informare, negocierea presupunând, ca partea, consumatorul, să aibă posibilitatea studierii şi modificării clauzelor contractuale.

Conform art.3 din Directiva 93/13 CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bunăcredință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci cînd a fost inclusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.

Conform dispozițiilor Directivei în contractele încheiate cu consumatorii p.1 lit.e) al anexei la art.3 alin. (3) sunt considerate clauze abuzive, utilizate într-un contract încheiat cu un consumator, în special dispoziţiile care: impun, cu titlu de penalităţi,

consumatorului care nu şi-a îndeplinit obligaţiile, o despăgubire într-un cuantum disproporţionat de mare. Curtea de Justiţie a Uniunii Europene a precizat că Directiva 93/13[...] trebuie interpretată în sensul că o instanţă naţională este obligată, din momentul în care dispune de elemente referitoare la situaţia de drept şi de fapt, necesare în acest scop, să aprecieze, chiar din oficiu, caracterul disproporţionat al penalităţii, prevăzute în contractul de credit, încheiat între un furnizor de servicii financiare şi un consumator.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa inter alia a statuat că în ce privește problema, dacă o instanţă învestită cu un litigiu, decurgând dintr-un contract încheiat între un comerciant şi un consumator poate verifica, din oficiu, în ce măsură clauzele cuprinse în acest contract au caracter abuziv, trebuie constatat că sistemul de protecţie introdus prin directivă porneşte de la premisa, potrivit căreia consumatorul se află, din punctul de vedere al echilibrului contractual şi al forţei de a negocia, într-o poziţie dezavantajoasă faţă de comerciant si deţine un nivel mai scăzut de cunoştinţe faţă de acesta, ceea ce duce la acceptarea unor clauze prestabilite de comerciant, fără posibilitatea de a influenţa conţinutul acestora.

Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, stabilită în cauza C415/11 Mohamed Aziz împotriva Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (Catalunyacaixa) (2013), pentru a ști dacă o clauză provoacă un „dezechilibru semnificativ” între drepturile si obligaţiile părţilor care decurg din contract, în detrimentul consumatorului, trebuie să se ţină seama, în special de normele aplicabile în dreptul naţional, în lipsa unui acord între părţi, în acest sens. Instanţa naţională va putea evalua, prin intermediul unei asemenea analize comparative, dacă și, eventual, în ce măsură contractul îl plasează pe consumator într-o situaţie juridică mai puţin favorabilă, în raport cu cea prevăzută de dreptul naţional în vigoare. De asemenea, este relevant, în acest scop, să se procedeze la o examinare a situaţiei juridice, în care se găsește consumatorul menţionat, având în vedere mijloacele de care dispune, potrivit reglementării naţionale, pentru a face să înceteze utilizarea clauzelor abuzive.

Dezechilibrul dintre consumator și profesionistul ce oferă împrumutul, este ușor vizibilă. Acest dezechilibru este, în primul rând, unul economic, neavând importanţă, dacă s-au produs sau nu efecte în patrimoniul consumatorului. În acest sens sa pronunţat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, menţionând expres că în aprecierea echilibrului sau dezechilibrului contractual s-a avut în vedere faptul că echivalenţa prestaţiilor presupune, ca drepturile si obligaţiile reciproce să aibă, dacă nu valoare identică, măcar una apropiată.

Instanța reține că clauzele prevăzute la contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 la pct. 2 din Partea 1. Dispoziții speciale din „Comision de acordare a creditului (10.00% din Suma creditului, min 5000 lei)-17 960 lei”, pct. 4 din Partea I. -

„Taxa de administrare lunară a creditului: 2 370,72” (f.d.10) și textul din Anexa nr. 1 la contractul de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021 „Comision pentru rezoluțiunea Contractului - 5% din Soldul creditului, nu redau motivația percepерii lor detaliată nici în cuprinsul condițiilor speciale, nici în cel al condițiilor generale ale contractului de împrumut.

Mai mult ca atât, creditorul urma să indice scopul pentru care a fost perceput comisionul și alte taxe, destinaţia acestora, astfel încât să ofere consumatorului toate informaţiile necesare în raport de care ultimul alege să încheie sau nu contractul respectiv, urmează să se specifice care sunt operaţiunile concrete, pe care creditorul se obligă să le efectueze, în schimbul acestor comisioane. Creditorul urmează să furnizeze servicii care constituie o contraprestaţie şi care să justifice perceperea acestui comision, în plus, redactarea acestor clauze să nu fie lipsită de claritate.

Cuprinsul contractului urmează să conţină precizări cu privire la fundamentul percepерii acestui comision ori destinaţiei acestuia, să conţină în mod transparent motivele care justifică remunerația corespunzătoare acestui comision, în condițiile în care se contestă că creditorul este obligat să furnizeze o contraprestație reală, pentru a obține comisionul menționat.

În lipsa acestor precizări, enunțate urmează a fi considerată abuzive, deoarece se creează un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor, pentru că nu există, practic, o definire a activităților, pe care creditorul le prestează, în schimbul comisionului”.

Potrivit celor invocate de apelantă referitor la faptul că comisionul de acordare a creditului reprezintă de facto o remunerație în scopul oferirii creditului, instanța de fond just a aplicat prevederile art. 1076 Cod Civil RM or, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Mai mult decât atât, Colegiul Civil consideră că comisionul de acordare a fost propus de O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L. care, la rândul său, este profesionist, iar clauza menționată îl dezavantajează pe consumator.

Cu referire la penalități, se constată că la pct. 10.1 din Partea II. Dispoziții generale din contractul de credit nr. nr. AG4771719 din 29.01.2021- penalitatea pentru neplata în termen a Plăților contractual în mărime de 0,5 % (jumătate de procent) din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere și penalitatea unică de întârziere conform anexei la prezentul Contract” (f.d.13).

Potrivit dispozițiilor generale a contractului de credit nr. AG4771719 din 29.01.2021, Plățile contractuale reprezintă plățile datorate de împrumutat, care includ plățile de credit și după caz, Penalitățile și/sau alte plăți.

În conformitate cu prevederile art. 943 Cod civil al RM:

1) Dobînda, dobînda de întîrziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligaţiei pecuniare (capitalului).

(2) Cu toate acestea, dobînzile se pot capitaliza şi pot produce dobînzi dacă s-a prevăzut expres, dar numai pentru dobînzi scadente cel puţin 12 luni.

(3) Dobînda de întîrziere sau, după caz, penalitatea nu se poate capitaliza.

(4) Orice clauză contrară dispoziţiilor prezentului articol este lovită de nulitate absolută. Cu toate acestea, prin contractul de cont curent sau de depozit ori de alt cont de plăţi se poate deroga de la dispoziţiile prezentului articol.

La acest capitol, instanța de apel constată că, clauza contractuală care prevede dreptul OCN „Mogo Loans” SRL de a calcula penalități, pe lângă caracterul disporporționat al clauzei, aceasta se extinde asupra tuturor plăților contractuale, contrar prevederilor art. 943 Cod, civil, clauza respectivă fiind nulă.

Astfel, instanţa de apel reţine faptul că deși intimata a semnat informaţia standard privind contractul de credit, prin care a declarat că a luat cunoştinţă de conţinutul şi condiţiile contractului de împrumut şi le acceptă, aceasta nu a avut de fapt posibilitatea de a negocia clauzele contractuale, iar faptul că clauzele date contravin normelor imperative constituie temei de nulitate absolută, care nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către împrumutat a clauzei lovite de nulitate.

Instanţa de apel consideră că clauzele menţionate sunt abuzive şi, respectiv, nule de drept, din considerentul că contravin normelor imperative, contrar celor invocate în cererea de apel de către O.C.N. „Mogo Loans” S.R.L., or principiul libertății contractuale nu poate fi aplicat odată ce dezavantajează consumatorul în pofida acordării consimțământului acestuia la încheierea unui astfel de contract, în acest caz fiind necesară o negociere cu strictele a clauzelor contractuale stabilite ca fiind nule.

Astfel, instanța de fond corect exclus sumele abuzive în mărime de 17 960 lei (comisionul de acordare); 2 370,72 lei (taxa de administrare lunară care a fost achitată de către pârâtă conform Calcului datoriilor, iar în total suma de 9 644,71 lei (f.d.10) și suma de 7 775,41 lei (penalitatea pentru neachitare).

Cu privire la dobânda, se atestă, că dobânda contractuală aplicată conform contractului din speță este una abuzivă și contrară prevederilor legale. Or, în contextul modernizării Codului civil, legiuitorul și-a planificat să disciplineze piața financiară bancară și nebancară, în special prin reglementarea aplicării unei dobânzi, a cărei rate anuale nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR.

Astfel, dobândă aplicată de organizațiile de creditare nebancare trebuie să fie una rezonabilă în raport cu cea stabilită de Banca Națională a Moldovei, și nu una excesiv și nejustificat de mare.

Prin urmare, este evident faptul că rata dobânzii, stabilită în contractul de credit nr.

AG 4771719 din 29.01.2021- 27,00% anual, este excesivă, în raport cu dublul ratei de referință CHIBOR, în vigoare în ziua bancară anterioară datei în care părțile au semnat contractul.

Referitor la Dobânda anual efectivă (DAE) prevăzute în contract de 62,29% (pct. 8 al anexei ,,dispoziții speciale" al contractului de credit AG 4771719 din 29.01.2021), instanța de judecată v-a menționa că deși depășește cu mult dublul ratei de refinanțare CHIBOR înregistrată în ziua bancar anterioară date încheierii contractului de credit, totuși aici sunt aplicabile prevederile art. 1244 alin.2 din Codul Civil, potrivit căreia interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Prin urmare, instanța de apel reține că pârâta/intimata Popesco Olga nu datorează nici o sumă suplimentară reclamantului/apelantului O.C.N. „Mogo Loans" S.R.L., întrucât obligațiile sale contractuale au fost stinse integral prin plățile efectuate anterior și prin comercializarea mijlocului de transport constituit în gaj.

Respectiv, afirmația potrivit căreia, prin acțiunile intimatei se urmărește reducerea obligației de plată față de OCN „Mogo Loans" SRL este lipsită de temei, atât în fapt, cât și în drept. Colegiul la acest capitol atestă că, intimata nu a inițiat careva demersuri care să urmărească ca scop diminuarea obligațiilor contractuale asumate, ci a acționat exclusiv în apărarea drepturilor sale, în contextul unor clauze contractuale abuzive și al unor condiții de executare neechitabile.

Dat fiind respingerea acțiunii civile, reclamantul/apelantul OCN „Mogo Loans" SRL nu beneficiază de compensarea cheltuielilor de judecată, în condițiile art.94 CPC.

În consecință, completul de judecată atestă că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor anexate la materiale cauzei, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar argumentele apelului exprimă dezacordul apelantului cu soluția primei instanțe, însă nu denotă încălcarea normelor de drept material sau procedural, motiv pentru care apelul declarat de OCN „Mogo Loans" SRL se respinge, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 15 august 2024.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil și de contencios administrativ, -

decide:

Respinge apelul declarat de OCN "Mogo-Loans" S.R.L, reprezentat de Grama Mihail.

Menține hotărârea Judecătoriei Soroca sediul Florești din 15 august 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN ”Mogo Loans” S.R.L către Popescu Olga privind încasarea datoriei.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**